

Aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw drs. J.Z.C.M. Tielen
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Datum: 3 juni 2026

Onderwerp: Continuerend Regenboogprogramma na 2026

Hooggeachte mevrouw Tielen,

In 2008 ondertekenden achttien gemeenten en de toenmalige minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de *Koploperovereenkomst lesbisch- en homo-emancipatiebeleid*. Daarmee startten gemeenten en het Rijk een gezamenlijke inzet voor het verbeteren van de positie van lhbtq+ personen. Sindsdien is het netwerk van regenbooggemeenten dat deelneemt aan het Regenboogprogramma gegroeid naar 56 gemeenten, verspreid over heel Nederland. Samen vertegenwoordigen deze gemeenten een aanzienlijk deel van de Nederlandse bevolking.

Het huidige Regenboogprogramma 2023-2026 loopt dit jaar af. Wij, de ondertekenende regenbooggemeenten, schrijven u om tijdig duidelijkheid te vragen over de voortzetting van het programma en de bijbehorende rijksmiddelen vanaf 2027.

De noodzaak is onverminderd groot

De afgelopen jaren is vooruitgang geboekt, maar de praktijk laat zien dat de noodzaak voor een gerichte, gecoördineerde aanpak onverminderd groot is. Uit recente onderzoeken, waaronder de Lhbtq+ Monitor 2024 (Panteia, Movisie en Ipsos I&O), onderzoek van de European Union Agency for Fundamental Rights (FRA, 2024) en cijfers van het CBS (2024), blijkt dat lhbtq+ personen op het gebied van veiligheid, discriminatie en mentale gezondheid nog altijd in een significant kwetsbaardere positie verkeren dan niet-lhbtq+ personen:

- Homoseksuele mannen (37%) en biseksuele vrouwen (59%) voelen zich vaker onveilig dan heteroseksuele mannen (25%) en heteroseksuele vrouwen (44%). (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024)
- Nagenoeg alle lhbtq+ groepen ervaren significant meer respectloos gedrag van onbekenden op straat en in het openbaar vervoer dan niet-lhbtq+ personen. (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024)
- 61% van de lhbtq+ personen geeft aan dat geweld tegen lhbtq+ personen de afgelopen vijf jaar is toegenomen. In 2020 was dit 43% (FRA, 2024).
- Transgender en non-binaire personen zijn bijzonder kwetsbaar: 24% van de non-binaire of genderqueer personen werd in 2023 slachtoffer van een geweldsdelict, tegenover 6% van de mannen en vrouwen (CBS, 2024).
- 45% van de lhbtq+ personen met een partner van hetzelfde gender loopt zelden of nooit hand in hand op straat (FRA, 2024).
- Lhbtq+ personen ervaren vaker mentale gezondheidsproblemen dan niet-lhbtq+ personen, zoals depressieve klachten, burn-outklachten en suïcidale gedachten. Vooral non-binaire personen zijn kwetsbaar: 75% geeft aan ooit suïcidale gedachten te hebben gehad (Panteia, Movisie & Ipsos I&O, 2024).

Deze cijfers maken duidelijk dat het streven naar sociale veiligheid, acceptatie en gelijkwaardigheid nog lang niet voltooid is.

De meerwaarde van de regenboogaanpak voor gemeenten

Uit de programma-evaluatie over de periode 2019-2022 (Panteia) blijkt dat 67% van de deelnemende gemeenten aangeeft dat zij zonder het Regenboogprogramma geen lhbtqia+ beleid zouden voeren. Dit is een directe indicatie van de toegevoegde waarde van de samenwerking tussen Rijk en gemeenten: het programma maakt lokaal beleid mogelijk dat anders simpelweg niet tot stand zou komen. De nationale ondersteuning via onder meer Movisie wordt door gemeenten daarbij consequent als een onmisbare schakel beschouwd.

De kracht van de regenboogaanpak zit juist in die combinatie van landelijke kennisdeling en lokale uitvoering. Gemeenten leren van elkaar, bouwen netwerken op en zetten die in om resultaten te boeken op terreinen als onderwijs, zorg, sport en veiligheid. Dat vraagt om continuïteit.

Onze urgente vraag

In het coalitieakkoord van kabinet-Jetten is vastgelegd dat de coalitie blijft werken aan de acceptatie, veiligheid en emancipatie van de lhbtqia+ gemeenschap - op straat, op school, op de werkvloer en in binnen- en buitenland - en dat het Regenboogakkoord hiervoor de basis vormt. Wij verwelkomen deze toezegging en vragen u deze nu ook concreet te vertalen naar continuering van het Regenboogprogramma op gemeentelijk niveau.

Om als gemeente verantwoord te kunnen plannen, is tijdige duidelijkheid over de voortzetting van rijksmiddelen na 2026 essentieel. Concreet betekent dit dat gemeenten in 2026 intern budgetten moeten vaststellen en nieuwe actieprogramma's moeten kunnen voorbereiden voor de periode vanaf 2027. Zonder tijdig uitsluitsel over de rijksbijdrage dreigen lokale programma's stil te vallen. Niet vanwege gebrek aan draagvlak of urgentie, maar simpelweg vanwege een financieel vacuüm, mede met het oog op het naderende ravijnjaar voor verschillende gemeenten in 2028.

Wij verzoeken u dan ook om:

1. Op korte termijn duidelijkheid te geven over het al dan niet voortzetten van het Regenboogprogramma en de bijbehorende rijksmiddelen na 2026;
2. In het geval van voortzetting, gemeenten zo spoedig mogelijk te informeren over het proces en de randvoorwaarden voor de nieuwe programmaperiode;
3. De intensieve samenwerking met regenbooggemeenten, COC Nederland en kennispartners zoals Movisie voort te zetten en waar mogelijk te verstevigen.

Wij hebben de afgelopen jaren samen met het Rijk een beweging in gang gezet die werkt. De resultaten zijn zichtbaar, maar de opgave is niet af. Wij zetten in op een inclusieve samenleving waarin iedereen veilig zichzelf kan zijn - ongeacht seksuele oriëntatie, genderidentiteit, genderuiting en seksekenmerken.

Wij zien een voortgezette samenwerking met de rijksoverheid vanaf 2027 dan ook graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Joëlle Gooijer

Wethouder Inclusief Samenleven

Mede namens de volgende regenbooggemeenten:

Lars Ruiter
Wethouder Diversiteit
en Inclusie

Maaïke Veenings
Wethouder Diversiteit
en Inclusiviteit

Gert-Jan Schotanus
Wethouder Sociaal
Domein

**Micheline Paffen-
Zeenni**
Wethouder Diversiteit
en Toegankelijkheid

**Marijn van
Ballegooien en Floor
Gordon**
Wethouders Diversiteit
en Inclusie

Touria Meliani
Wethouder Inclusie en
Antidiscriminatiebeleid

Myrthe Kuiper
Wethouder
Bestaanszekerheid,
Volkshuisvesting en
Welzijn

Maurits van de Geijn
Wethouder Inclusie

Jan Broekema
Wethouder Inclusie en
Diversiteit

Marika de Nobel
Wethouder Inkomen en
Cultuur, Erfgoed en
Inclusie

Marc Wilson
Wethouder
Emancipatie, Integratie,
Inclusie en LHBTIQA+

Rick Vermin
Wethouder Inclusie

Mariëlle Vavie
Wethouder Armoede,
Zorg, Inclusie en
Internationale Zaken

Rob de Geest
Wethouder Diversiteit
en Inclusie

Chris van Benschop
Wethouder
Inclusiviteit, Diversiteit
en Kansengelijkheid

Karin Bijl
Wethouder Inclusie

Samir Toub
Wethouder Diversiteit,
Zorg, Jeugd en
Maatschappelijke
Ondersteuning

Arjan Kampman
Wethouder
Emancipatie/Inclusiviteit

Joan Veldhuizen
Wethouder gemeente
Goes

**Anna van Popering-
Kalkman**
Wethouder Inclusie en
Diversiteit

Manouska Molema
Wethouder Integratie
en Emancipatie

Eva de Raadt
Wethouder Diversiteit
en Inclusie

**Marjolein Steffens-
van de Water**
Wethouder
Doelgroepenbeleid

Timoer Reijnders
Wethouder Inclusie

Heerlen

Harrie van Dijk
Wethouder Inclusie

Harry Scholten
Wethouder Inclusie

Jacqueline Kalk
Wethouder Inclusie

Axel Boomgaars
Wethouder Diversiteit
en Inclusie

Gijs Jacobse
Wethouder Diversiteit
en Inclusie

Abdelhaq Jermoumi
Wethouder
Kansengelijkheid, Jeugd
en Onderwijs

Astrid van Eekelen
Wethouder Sociaal
Domein en LHBTQI+

Sjaak Kruis
Wethouder Inclusie

Jeroen Hoenderkamp
Wethouder Wmo,
Welzijn, Sociale Zaken
en Gezondheid

Cilia Daemen
Wethouder Inclusie

Hanneke Stengs
Wethouder Emancipatie
en Inclusie

Hilde de Wit
Wethouder Zorg, Wmo
en Welzijn

Chris Boer
Wethouder Welzijn

Marianne Smitsmans
Wethouder Sociaal
Domein, Gezondheid &
Diversiteit

Evelien van der Star
Wethouder Inclusie

Faouzi Achbar
Wethouder Welzijn,
Samenleven, Sport,
Digitale Inclusie

Jarle Lourens
Wethouder Samenleven

Ivo Tillie
Wethouder Inclusie

Marianne Poelman
Wethouder Diversiteit
en Inclusie

Evelien Kostermans
Wethouder Emancipatie,
Diversiteit en Inclusie

Linda Voortman
Wethouder Diversiteit
en Inclusie

Gideon Nijemanting
Wethouder Welzijn

Jacques Smeets
Wethouder Inclusieve
Samenleving

Lianne van Kalken
Wethouder
Regenboogstad

Michèle Ferrière
Wethouder Diversiteit

**Carlieke van
Staalduinen**
Wethouder Zorg en
Welzijn

Gerard Slegers
Wethouder Inclusiviteit

Véronique Frinking
Wethouder Zorg en
Welzijn

Dorrit de Jong
Wethouder Diversiteit
en Inclusie

